

Klagenemnda for offentlige anskaffelser

Innklagede gjennomførte en åpen anbudskonkurranse for anskaffelse av generalentreprise for "Haukelandsveien 28, Armauer Hansens Hus – teknisk infrastruktur med mer". Klagenemnda fant at Universitetet i Bergen ikke hadde brutt regelverket for offentlige anskaffelser ved å avvise Arbeidsfellesskapet.

Klagenemndas avgjørelse 20. juni 2011 i sak 2011/117

Klager: AF Byggmester Markhus og næringsHUS AS

Innklaget: Universitetet i Bergen

Klagenemndas medlemmer: Arve Rosvold Alver, Magni Elsheim, Andreas Wahl

Saken gjelder: Avvisning av klager

Bakgrunn:

- (1) Universitetet i Bergen (heretter kalt innklagede) kunngjorde 29. desember 2010 en åpen anbudskonkurranse for anskaffelse av generalentreprise for "Haukelandsveien 28, Armauer Hansens Hus – teknisk infrastruktur med mer". Tilbudsfrist var i kunngjøringens punkt IV.3.4 angitt til å være 14. februar 2010.
- (2) Det fremgikk følgende under kunngjøringens III.2 "Kvalifikasjonskrav" under punkt III.2.3:

"Sett opp krav til tilbyders tekniske og faglige kvalifikasjoner
Dokumentasjonskrav knyttet til tilbyders tekniske og faglige kvalifikasjoner:
 - (1) *Bemanning for dette oppdraget (organisasjonsplan) med navn og CV for nøkkelpersoner som skal utføre oppdraget (gjelder tjeneste-, og bygge- og anleggskontrakter)*
 - (2) *Foretakets viktigste leveranser de siste 3 årene, inkludert deres verdi, tidspunkt og mottaker (gjelder vare- og tjenestekontrakter)*
 - (3) *Redegjørelse vedrørende foretakets kvalitetssikringssystem/kvalitetsstyringssystem*
 - (4) *Annet (vennligst presiser dokumentasjonskrav under):*
se konkurransegrunnlag."
- (3) Av kunngjøringens punkt IV.2 "Tildelingskriterier" fremgikk at kontrakt skulle tildeles laveste pris.

- (4) Følgende fremgikk av konkurransegrunnlagets punkt 1 "Innledning" under punkt 1.2 vedrørende "Anskaffelsens formål og omfang":

"[...]

Haukelandsveien 28, som ble tatt i bruk i 1963, tilfredsstiller ikke lenger dagens krav til, verken i forhold til energibruk, universell utforming eller som ramme for godt lærings- og arbeidsmiljø.

Målet med anskaffelsen er å bringe bygget opp til en tidsmessig standard som er i samsvar med Universitetet i Bergen sine ambisjoner som er redegjort for over.

Som første steg i opprustingen av bygningskomplekset, er det i denne omgang prioritert det som på tegninger er betegnet som kontorblokk og laboratorieblokk.

Prosjektnavnet "felles infrastruktur", er ment å signalisere at det i prosjektet inngår all infrastruktur som er felles for både Universitetet i Bergen og Helse Bergen. I prosjektet inngår også utvendig isolering med nye vinduer og fasadekledning for kontor- og laboratorieblokk.

Antatt volum på avtalen: Berørt areal som kommer helt eller delvis inn under ombyggingen er ca. 6 000 m² pluss areal for nye ventilasjonsrom på tak.

For ytterligere informasjon om oppdraget/anskaffelsen vises det til spesifikasjon bilag 1.

[...] "

- (5) Videre fremgikk det av konkurransegrunnlagets punkt 1 "Innledning" under punkt 1.5 "Avtale":

"Det skal inngås avtale med 1 leverandør.

Ved bruk av underleverandører skal leverandøren gi en oversikt over de underleverandører og samarbeidspartnere som kan være aktuelle og eventuelt vil bli benyttet, samt en oversikt over deres antatte bidrag.

Leverandøren plikter å samarbeide med tredjepart i den utstrekning oppdragsgiver finner det nødvendig for utførelsen av arbeidsoppgavene i henhold til denne avtalen."

- (6) Av konkurransegrunnlagets punkt 2.2 "Konkurranseform" fremgikk det at konkurransen skulle gjennomføres etter forskriftens del I og del III.

- (7) I konkurransegrunnlagets punkt 3 var det oppstilt "Krav til leverandøren". Følgende hitsettes under punkt 3.1 "Krav til søknad om kvalifisering":

"Leverandøren må oppfylle følgende krav for å kunne delta i utvelgelsesprosessen for deltakelse i konkurransen:

[...]

4. Tekniske og faglige kvalifikasjoner

- **Krav: God erfaring fra tilsvarende oppdrag/prosjekt**

Dokumentasjonskrav: Oversikt over minimum 3 relevante generalentreprise prosjekter, beskrivelse av leveransen, tidspunkt for gjennomføring, omfang av leveranse i beløp, bekreftet attest eller beskrivelse fra mottaker, navn/tlf.nr. på

referanseperson hos oppdragsgiver (Oppdragsgiver skal ha mulighet til å kunne kontakte referanseperson)

▪ **Krav: God gjennomføringsevne**

Dokumentasjonskrav:

Det skal gis en kort og overordnet beskrivelse av virksomheten. Herunder;

- *en redegjørelse for foretakets forretningsidé og kjernekompetanse relatert til leveransen,*
- *en oversikt over selskapets historikk, organisering og en beskrivelse av dagens virksomhet.*
- *Beskrivelse av hvordan leverandøren er organisert for gjennomføring av dette oppdraget. Ved bruk av samarbeidspartnere/underentreprenør må dette beskrives – se bok 0*
- *CV for prosjekt – og anleggsleder*
- *Det skal gis en kortfattet beskrivelse av det helhetlige kvalitetssikringssystem leverandøren vil legge til grunn for gjennomføring av oppdraget.*

[...]

Manglende dokumentasjon eller mangelfulle opplysninger kan føre til at søknad om deltakelse blir avvist, jfr. FOA § 20-12.”

(8) I konkurransegrunnlagets punkt 5.2 var det inntatt følgende vedrørende ”Avvisning”:

”I konkurransen vil avvisningsreglene i FOA § 20-12 til § 20-14 komme til anvendelse. Vi anmoder leverandørene om å gjøre seg kjent med disse.

Oppdragsgiver forbeholder seg retten til å avlyse konkurransen eller forkaste alle tilbud, dersom det foreligger saklig grunn.

Se også pkt.2.8”

(9) Byggmester Markhus AS og næringsHUS AS (heretter kalt Arbeidsfellesskapet) orienterte innklagede om et planlagt samarbeid for konkurransen i brev datert 17. januar 2011, og det ble gitt en ”[k]ort introduksjon av bedriftene”, herunder av Byggmester Markhus AS og de tre selskapene i HUSgruppen; næringsHUS, Innomhus AS og Eiendomsforedling AS. Følgende hitsettes vedrørende samarbeidet:

”Byggmester Markhus AS og NæringsHUS AS ønsker i fellesskap å delta i anbudskonkurransen og søker med dette om samlet deltakelse for entrepriser E02 Generalentrepriser.

Anbudsdeltakelse søkes for Arbeidsfellesskapet Byggmester Markhus AS – næringsHUS AS. Dersom vi etter anbudskonkurransen blir tildelt entreprisen vil vi etablere et Ansvarlig Selskap – ANS for gjennomføring av prosjektet. Bedriftene vil stå solidarisk ansvarlig for hverandres delaktighet og forpliktelser i en eventuell prosjektgjennomføring.

Etterspurt dokumentasjon for begge bedrifter vil bli vedlagt tilbudet.

[...]

De 2 bedriftene i arbeidsfellesskapet stiller garantier sammen.

Bedriftene anvender samme regnskapssystemer, og i dette prosjektet vil næringsHUS AS foreta felles forretningsførsel."

- (10) Innen fristen sendte Arbeidsfellesskapet tilbud undertegnet av begge bedriftene. Følgende hitsettes fra tilbuds brevet:

"Øvrige opplysninger:

AF Byggmester Markhus AS – NæringsHus AS vil bruke næringsHUS AS' økonomiavdeling til sin regnskaps- & forretningsførsel. Prosjektleder og anleggsleder blir hhv Svein Litlere og Bjarte Vevatne, begge ansatt i næringHUS AS. Nødvendige garantier vil bli stilt gjennom DnBNOR ASA. Arbeidsfellesskapet vil bli registrert som et ANS (Ansvarlig selskap), hvor de 2 deltakende selskap vil stå solidarisk ansvarlig for hverandres delaktighet og forpliktelser i en eventuell kontrakt med UIB. Vi viser ellers til brev til UiB datert 17.01.2011 hvor vi har orientert om organisering av samarbeidet i Arbeidsfellesskapet".

- (11) Vedlagt Arbeidsfellesskapets tilbud var det en liste over underentreprenører, samt dokumentasjon for hver av bedriftene i Arbeidsfellesskapet.
- (12) For næringsHUS AS var det vist til følgende fire prosjekter, og vedlagt utfyllende beskrivelse med oppgitt referanser for "Referanseprosjekt 1"; generalentreprise for Tryg Vesta, og "Referanseprosjekt 2"; Årstad Barnehage:

"Prosjekt	Gjennom føringstid	Sum Kr. Eks.mva	Produksjon pr måned Kr.Eks.mva
Årstad Barnehage	6 måneder	20.000.000,-	3.300.000,-
Bergen kommune	2007		
Det levende hus pilot	2,5 måneder	12.000.000,-	4.800.000,-
Trygvesta	2008		
Carl Konowsgate 34	7 måneder	12.500.000,-	1.790.000,-
	2008		
Generalentreprise	18 måneder	90.000.000,-	5.000.000,-"
Det levende hus	2009/2010		
Vesta Eiendom AS			

- (13) I Arbeidsfellesskapets tilbud var det videre inntatt informasjon vedrørende kravet til "God gjennomføringsevne" for begge bedriftene. Det var vedlagt CV for Svein Litleré, daglig leder/prosjektleder i Eiendomsforedling, Bjarte Vevatne, prosjektleder/produksjonsleder i næringsHUS AS. Det var videre lagt ved CV for Stein Otto Johannesen, prosjektleder/prosjektansvarlig i Byggmester Markhus AS, Roald Nesse, saksbehandler/prosjektleder i Byggmester Markhus, og Åge Jordal, bas/formann/anleggsleder i Byggmester Markhus.
- (14) For Byggmester Markhus AS var det i tilbudet oppgitt et utvalg av referanseprosjekter for de siste fem årene, herunder en underentreprise for Montasjecompaniet AS, til en

verdi av kr. 27 millioner, samt en tømrentreprise for Zhurhaar & Rubb til en verdi av kr. 19,5 millioner. Det var videre vedlagt et notat datert 4. februar 2011 hvor det var oppgitt referanse for Byggmester Markhus AS fra ABO Plan og & Arkitektur, og fra Multiconsult AS.

- (15) I e-post av 23. mars 2011 ba innklagede om følgende avklaringer i vedrørende Arbeidsfellesskapets tilbud:

"Ved gjennomgang av Deres tilbud ved overnevnte anskaffelse er der en uklarhet vi ønsker tilbakemelding på omgående.

I brev av 17.01.2011 opplyses det at dere etter anbudskonkurransen blir tildelt entreprisen vil etablere et Ansvarlig selskap.

I tilbudsbrev av 14.02 opplyses at arbeidsfellesskapet vil bli registrert som et ANS, hvor de 2 deltakende selskap vil stå solidarisk ansvarlig for hverandres delaktighet og forpliktelser i en eventuell kontrakt med UiB.

Hvem ser dere for dere som kontraktspart med UiB. ANSet eller de to deltakende selskap?"

- (16) Arbeidsfellesskapet besvarte henvendelsen i e-post datert 28. mars 2011. Følgende hitsettes:

"Vi har sett for oss at det blir etablert "ANS Arbeidsfellesskapet næringsHUS AS Byggmester Markhus AS" som bli kontraktspart. De 2 bedriftene (i AF'et) blir sammen solidarisk ansvarlig for alle forpliktelser ANS'et påtar seg.

I det ansvarlige selskapet vil de 2 (moder) bedriftene ha sammen solidarisk ansvar for gjennomføring og overholdelse av kontraktsforpliktelsene.

UiB vil ha større sikkerhet i alle henseende gjennom kontrakt med ANS'et enn med et av selskapene separat.

Det er for oss mest hensiktsmessig å etablere et ANS hvor det er formalkrav til bruk av revisor ifm årsregnskap og andre bestemmelser tilnærmet som for formalkrav til et aksjeselskap, bla krav til å etablere styre o.a."

- (17) I brev datert 28. mars 2011 meddelte innklagede at Arbeidsfellesskapet var avvist da *"Deres firma ikke har oppfylt et/flere av kvalifikasjonskravene"*, jf. forskriftens § 20-12 (1). Det ble vist til at det i konkurransegrunnlagets punkt 1.5 var oppstilt at det skulle inngås kontrakt med én kontraktspart. Videre hitsettes:

"Formelt sett er ANSet ikke stiftet ved tildeling av kontrakten. I den modell tilbyderne ser for seg vil en evt tildeling av avtalen foretas disse to sammen. Det er først etter et evt tildelingstidspunkt at de to evt vil stifte et ANS for kontraktsinngåelse. Dette finnes ikke å være i samsvar med konkurransegrunnlagets pkt.15. Det skal kun inngås kontrakt med 1 avtalepart. UiB finner derfor ikke å kunne tildele kontrakten til 2-to-entreprenører selv om det er ANSet som formelt sett etterpå vil være kontraktspart. Dersom ANSet skal være avtalepart må dette ANSet oppfylle kvalifikasjonskravene i konkurransegrunnlagets pkt 3.1.

De obligatoriske krav er formelt sett ikke dokumentert for ANSet slik som attester skatt og mva. Det er ikke dokumentert tilstrekkelig finansiell styrke til å gjennomføre oppdraget fra ANSet og det er ikke dokumentert Tekniske og faglige kvalifikasjoner for ANSet.

UiB vurderer inngåelse av kontrakt med arbeidsfellesskapet som så nærliggende kontraktsinngåelse med 2 entreprenører at det ikke vil kunne gjennomføres når det er presisert i konkurransegrunnlaget at avtale skal inngås med en leverandør.

Det fremgår at regnskap og forretningsførsel vil bli tillagt Næringshus AS sin økonomiavdeling. UiB vil da i praksis måtte forholde seg til ANSet ved kontraktsinngåelse og Næringshus AS ved for evt spørsmål, krav, tvister etc under prosjektet som ligger inn under regnskaps- og forretningsførsel. I praksis tilsier dette at UiB må forholde seg til flere parter noe vi ikke anser å være i samsvar med konkurransegrunnlaget.

Entrepriseformen generalentreprise er valgt nettopp for at byggherre skal kunne forholde seg til en entreprenør gjennom hele byggeprosessen og garantitiden i etterkant.

I henhold til FOA § 20-12 (1) skal en leverandør som ikke oppfyller krav som er satt til leverandørens deltakelse avvises. Det foreligger altså en plikt for oppdragsgiver å avvise leverandøren i slike tilfeller.”

- (18) Arbeidsfellesskapet påklaget avvisningsbeslutningen i brev datert 30. mars 2011, og det ble hevdet at Arbeidsfellesskapets tilbud ikke var i strid med konkurransegrunnlagets punkt 1.5. Under henvisning til brev av 17. januar 2011 ble det vist til at Arbeidsfellesskapet hadde forpliktet seg til å opprette det ansvarlige selskapet i perioden mellom kontraktstildeling og formell signering av kontrakten, og at ”*UIB vil derfor inngå avtale med kun en leverandør i tråd med konkurransegrunnlagets punkt 1.5*”. Til støtte for en slik forståelse av konkurransegrunnlagets punkt 1.5 ble det vist til forskriftens § 17-7 (1), og Dragsten og Lindalens kommentarutgave side 842 om den tilsvarende bestemmelsen i forskrift om offentlige anskaffelser fra 2001, hvor det fremgikk at hensynet til leverandørenes ressursbruk medførte at etablering ikke kunne kreves før kontraktstildeling. Tilbyderne skulle også etter NS 8405 utpeke representant, som gav innklagede et kontraktsrettslig krav til å forholde seg til en entreprenør. Det fremgikk videre at det her var tale om manglende dokumentasjon for det ansvarlige selskapet som ikke innebar plikt til avvisning, så lenge det var holdepunkter for å vurdere hvorvidt kvalifikasjonskravene var oppfylt. Ved denne vurderingen kunne selskaper støtte seg på andre selskapers kapasitet, så fremt det var dokumentert at det var tilgang til disse ressursene, noe det ansvarlige selskapet hadde gjort ved solidaransvar. Som nyoppstartet ville det ansvarlige selskapet uansett ikke hatt annen mulighet til å dokumentere oppfyllelse av kvalifikasjonskriteriene på enn å støtte seg til deltakernes dokumentasjon. På denne bakgrunn hadde innklagede tilstrekkelig dokumentasjon til å fastslå at det ansvarlige selskapet oppfylte kvalifikasjonskriteriene. Deltakerne kunne levert tilbud med hverandre som underentreprenør uten å bli avvist, og det ansvarlige selskapet gir innklagede større sikkerhet.
- (19) Innklagede avviste klagen i brev datert 1. april 2011. Det ble hevdet at forskriftens § 17-7 ikke kunne støtte Arbeidsfellesskapets syn, da oppdragsgiver kunne stille krav til at det etablerte foretaket tilfredsstilte kvalifikasjonskravene. Videre ble det hevdet at § 17-7 ikke var direkte anvendbar, da kontrakten ikke skulle tildeles to tilbydere, men kun inngås med en part, jf. konkurransegrunnlagets punkt 1.5. I tillegg ville ikke oppdragsgiver ha en valgadgang om å kreve at tilbyderne bestemte et bestemt foretak, eller hva slags foretak, samt at når regnskap og forretningsførsel ville legges til næringsHUS AS, medførte dette at innklagede måtte forholde seg til to parter som ikke var i samsvar med konkurransegrunnlaget. Det ble opplyst at dersom saken ble klagen inn for KOFA ville innklagede avvente kontraktsinngåelse.

- (20) Innklagede opplyste i e-post datert 4. april 2010 at Arbeidsfellesskapet hadde lavest pris av de innleverte tilbud.
- (21) Saken ble brakt inn for Klagenemnda for offentlige anskaffelser i brev datert 5. april 2011.
- (22) Innklagede bekreftet at i e-post datert 13. april 2011 at innklagede ville avvente kontraktsinngåelse til klagenemnda hadde truffet avgjørelse i saken, dog ikke utover 2 uker før utløp av vedståelsesfristen.
- (23) I kommentar til tilsvar for klagenemnda krevde Arbeidsfellesskapet først innsyn i hvilke referanser øvrige tilbydere hadde fremlagt, og at det gjorde et brudd på kravet til etterprøvbarhet når innklagede nektet å gi innsyn. Anførselen ble senere trukket på bakgrunn av at innklagede ennå ikke har foretatt valg av leverandør.

Anførsler:

Klager har anført:

Avvisning på grunn av at tilbudet er inngitt i felleskap

- (24) Arbeidsfellesskapet anfører at Arbeidsfellesskapet er urettmessig avvist. Arbeidsfellesskapet hevder for det første at Arbeidsfellesskapets tilbud ikke er i strid med konkurransegrunnlagets punkt 1.5, da det ikke stilles krav om at et kontraktsselskap måtte være opprettet ved inngivelse av tilbud. Beslutning om å tildele kontrakt innebærer ikke kontraktsinngåelse, jf. forutsetningsvis forskriftens § 22-3 og fast praksis fra klagenemnda, og arbeidsfellesskapet vil derfor kunne bruke perioden mellom beslutning om tildeling av kontrakt og kontraktsinngåelsen til å stifte det ansvarlige selskapet som så inngår kontrakt. UiB vil ha et avtalemessig krav på å inngå kontrakt med det ansvarlige selskapet, og vil dermed ikke bryte konkurransegrunnlagets punkt 1.5.
- (25) Konkurransegrunnlagets punkt 1.5 må tolkes slik at det ikke utelukker løsningen Arbeidsfellesskapet har lagt opp til, jf. forskriftens § 17-7 (1). Hensynet bak forskriftens § 17-7 (1) er at arbeidsfellesskapet ikke skal trenge å bruke ressurser på etablere et ansvarlig selskap før de vet at dette er nødvendig, jf. Dragsten og Lindalen side 842, og forskriftens § 3-1 (5). En praktisering av punkt 1.5 som innklagede legger opp til, vil i tillegg være i strid med forskriftens § 3-1 (1), da tilbydere ville kunne avstå fra å levere tilbud dersom samarbeidende selskaper skulle være forpliktet til å opprette et selskap før tilbudsinnlevering. Det er i strid med forskriften § 17-7 (1) og det generelle kravet om likebehandling dersom det ikke var anledning for flere tilbydere til å inngi tilbud sammen, og dersom konkurransegrunnlaget oppstilte begrensninger for anbudssamarbeid mellom flere tilbydere. I den foreliggende sak vil det kun inngås kontrakt med én leverandør, og det er ingen økonomisk risiko for innklagede ved at Arbeidsfellesskapet benytter næringsHUS AS' økonomiavdeling, og klagenemndas sak 2006/40 er dermed ikke tilsvarende. Situasjonen ville ikke vært bedre om oppdragsgiver hadde inngått kontrakt med en deltaker og dette selskapet hadde gått konkurs, ettersom oppdragsgiver i et slikt tilfelle ikke ville hatt en medkontrahent å forholde seg til overhodet. Innklagede mister heller ingen rettigheter de ellers ville hatt etter forskriftens § 17-7, ved Arbeidsfellesskapets løsning, og gjøres ikke rettsløs. Det vises til at innklagede ikke har stilt krav om en særskilt selskapsform, og at oppdragsgiver kan ikke

stille strengere krav enn at tilbyderne er solidarisk ansvarlig, jf. Dragsten og Lindalen side 842-844.

- (26) Avvisning har preg av å begrense tilbyderne frihet, og bestemmelsene i konkurransegrunnlagets bestemmelser bør derfor av legalitetshensyn være så klare og forutberegnelig som mulig. I den grad punkt 1.5 er uklar må den derfor tolkes mot innklagede. Innklagede vil også etter NS 8405 punkt 6 ha et kontraktsrettslig krav på å forholde seg til kun en entreprenør gjennom hele byggeprosessen og i garantitiden i etterkant. Formuleringen om regnskapsførsel er kun ment som en presisering av at det kun blir en part å forholde seg til når det gjelder fakturering, i praksis vil det ansvarlige selskapet kjøpe regnskapsfunksjonen hos næringsHUS AS. Innklagede kan imidlertid velge å holde begge deltakerne solidarisk ansvarlige for kontraktsforpliktelsene, som reelt sett er en fordel. Konkurransegrunnlaget punkt 1.5 kan etter sin ordlyd ikke inneholde et krav om at Arbeidsfellesskapet på forhånd skulle ha opprettet et ansvarlig selskap. Uansett anføres at Arbeidsfellesskapet må anses som én leverandør slik at tilbudet ikke er i strid med punkt 1.5, subsidiært er punkt 1.5 ulovlig.

Avvisning på grunn av manglende oppfyllelse av kvalifikasjonskrav

- (27) Arbeidsfellesskapet har anført at Arbeidsfellesskapet oppfyller kvalifikasjonskriteriene. Det medfører ikke plikt til avvisning at dokumentasjonen ikke gjelder det ansvarlige selskapet direkte, så lenge innklagede har andre holdepunkter for å vurdere hvorvidt kvalifikasjonskravene er oppfylt, jf. klagenemndas sak 2004/238 premiss (29) og sak 2005/85 premiss (60). Ved vurderingen kan selskaper støtte seg på andre selskapers kapasitet, jf. FADs veileder side 115, jf. klagenemndas sak 2009/43 premiss (45). Det ansvarlige selskapet kan støtte seg på den finansielle og økonomiske styrken til deltakerne, og det er derfor ikke tvil om at det ansvarlige selskapet vil være egnet til å kunne oppfylle kontraktsforpliktelsene. Arbeidsfellesskapet er nyoppstartet og kan derfor ikke dokumentere oppfyllelse av kvalifikasjonskriteriene på annen måte enn å støtte seg til deltakernes dokumentasjon. Klagenemndas praksis tilsier at formelle krav til nystartede selskap ikke gjelder så lenge selskapet på annen måte kan godtgjøre at de oppfyller kvalifikasjonskriteriene, jf. klagenemndas sak 2006/185 premiss (47). Innklagede har tilstrekkelig dokumentasjon til å fastslå at det ansvarlige selskapet oppfyller kvalifikasjonskriteriene. Det vises også til at deltakerne kunne levert tilbud med hverandre som underentreprenør uten å bli avvist, og at innklagede får sikkerhet for kontraktsgjennomføringen gjennom et ansvarlig selskap. Det følger av fast KOFA-praksis at manglende oppfyllelse av dokumentasjonskravene ikke gir plikt til avvisning så lenge tilbyder har levert tilstrekkelig dokumentasjon til at oppdragsgiver kan vurdere hvorvidt kvalifikasjonskravene er oppfylt. Det reelle spørsmålet er derfor hvorvidt dokumentasjonen er tilstrekkelig til at oppdragsgiver kan vurdere hvorvidt kvalifikasjonskriteriet er oppfylt.
- (28) Arbeidsfellesskapet oppfyller kravene om tilstrekkelig erfaring til å gjennomføre de bygningstekniske arbeidene, samt krav om tilstrekkelig erfaring med koordinering og byggeledelse, og den leverte dokumentasjonen er tilstrekkelig til å dokumentere dette. næringsHUS AS' pilotprosjekt for Vesta Eiendom AS ble gjennomført som generalentreprise, noe som ikke er opplyst om i tilbudet. Innklagede har imidlertid tilstrekkelig kunnskap til å plassere prosjektet som generalentreprise, da nåværende eiendomssjef hos innklagede, Even Berge, var eiendomssjef for Vesta Eiendom på prosjektet, og videre var Lars Christensen prosjektleder, mens han var innleid som konsulent for innklagede i en tidlig del av denne konkurransen. Prosjektet må også

anses som relevant da produksjonen var tilsvarende 4,8 millioner i måneden, mot rundt 4 millioner i måneden i den foreliggende konkurransen. Produksjon per måned må anses som like egnet som totalverdien for å sammenligne prosjekter. Det stilles ikke krav om at tilbyderne må ha hatt leveranser med verdi tilsvarende et særskilt angitt beløp, og det utelukkes ikke at oppdragsgiver vurderer produksjon per måned.

- (29) I tillegg må Byggmester Markhus underentreprise til 27 millioner være relevant og tilstrekkelig til å underbygge den rent bygningsfaglige erfaringen. Det følger videre av CV'ene til tilbudt personell at disse har tilstrekkelig erfaring med koordinering og byggeledelse, herunder fremheves Svein Litleré. Denne delen av kvalifikasjonskriteriet stiller krav til personlige egenskaper og erfaring og må tolkes å rette seg mot de ulike personene som skal utføre oppdraget, og ikke bedriften selv. Arbeidsfellesskapet har derfor oppgitt erfaring fra mer enn tre relevante prosjekter både når det gjelder utførelse og prosjektledelse/koordinering. CV til de ansatte i Byggmester Markhus vil være relevant i forhold til både *"god erfaring fra tilsvarende oppdrag"* og *"god gjennomføringsevne"*, og Arbeidsfellesskapet kan ikke se at oppdragsgiver skal være forhindret fra å legge vekt på CV'ene, som er et klart bevis på relevant erfaring. Innklagede har uansett plikt til å sette en rimelig frist for innhenting av offentlig tilgjengelig tilleggsinformasjon før avvisning, jf. forskriftens § 20-12 (1), jf. det generelle kravet til konkurranse, jf. senest T-63/06 avsnitt 97. På hjemmesiden til næringsHUS AS fremgår det at de har utført blant annet prosjektet *"Dreggsalmellingen"* til kr 30 millioner i generalentreprise, og dette må være relevant når oppdragsgiver oppgir at prosjekt til 20 millioner er relevant. Oppdragsgiver har derfor tilstrekkelig dokumentasjon til å vurdere hvorvidt Arbeidsfellesskapet oppfyller kvalifikasjonskriteriene.
- (30) Dersom klagenemnda finner at innklagede hadde rett, men ikke plikt til å avvise Arbeidsfellesskapet, anføres at det er for sent å anføre den alternative avvisningsgrunnen på dette tidspunktet. Det vises til at Arbeidsfellesskapet søkte å avklare hensiktmessigheten av en klage med innklagede, og innklagede burde da opplyst om muligheten for øvrige avvisningsgrunner. Arbeidsfellesskapet ber om at klagenemnda tar stilling til hvorvidt innklagede hadde plikt til å avvise Arbeidsfellesskapet, også dersom klagenemnda finner at innklagede hadde rett til å avvise Arbeidsfellesskapet. Det vises til at Arbeidsfellesskapet har det laveste tilbudet.

Avvisning på grunn av uklarhet om hvordan tilbudet skal bedømmes

- (31) Arbeidsfellesskapet anfører at Arbeidsfellesskapet ikke kan avvises etter § 20-13 (1) bokstav f, da bestemmelsen retter seg mot bedømmelsen som skal skje på tildelingsstadiet. Ettersom kriteriet er laveste pris, kan ikke eventuell uklarhet rundt kvalifikasjonskravene medføre tvil om hvordan tilbudet skal bedømmes. Klager anfører at tilbudet heller ikke kan avvises etter forskriftens § 20-13 (2) bokstav a, da tilbudet ikke inneholder avvik, og det uansett er for sent å anføre avvisning etter bestemmelsen.

Innklagede har anført:

Avvisning på grunn av at tilbudet er inngitt i fellesskap

- (32) Innklagede anfører at Arbeidsfellesskapet er rettmessig avvist. Innklagede viser for det første til at Arbeidsfellesskapets tilbud er i strid med konkurransegrunnlagets punkt 1.5, da tilbudet innebærer at oppdragsgiver ville tildele kontrakten til to tilbydere i fellesskap. Dette ville heller ikke være likebehandling av alle tilbyderne eller i samsvar

med god anbuds- og forretningsskikk, jf. forskriftens § 3-1 (6). Løsningen betinger ikke at tilbydere som vil operere i et anbudssamarbeid må opprette et *"kontraktsselskap"* før innlevering av tilbud, da tilbyderne i det foreliggende tilfellet kunne løst dette ved at en av tilbyderne leverte inn tilbudet, og inngikk kontrakt med det andre selskapet som oppgitt underleverandør.

- (33) Oppdragsgiver har ikke påkrevd at det skulle opprettes noe selskap for fasen etter kontraktsinngåelsen. Forskriftens § 17-7 (1) har dermed ikke nevneverdige vekt eller relevans som tolkningsfaktor for forståelsen av konkurransegrunnlagets punkt 1.5. Et eventuelt arbeidsfellesskap trenger således ikke å bruke ressurser på å stifte nytt *"kontraktsselskap"* før tilbud inngis, og hensynet bak forskriftens § 17-1 (1) kan derfor ikke anses brutt ved dette konkurransegrunnlagets utforming. Konkurransegrunnlaget må leses/fortolkes slik at en konsekvens av punkt 1.5 er at det ikke er anledning for flere tilbydere til å inngi tilbud sammen. At det inngis et felles tilbud, for å stifte et felles ansvarlig selskap med solidariske deltakere som kontraktspart, anses som et forsøk på omgåelse av dette. Tilbudets fremstilling av at regnskap og forretningsførsel vil bli tillagt næringsHUS AS sin økonomiavdeling, og ikke en potensiell kontraktspart, vitner om at oppdragsgiver i så fall vil måtte holde seg både det ansvarlige selskapet og næringsHUS AS. Det vises til klagenemndas sak 2006/40. Videre vil det ansvarlige selskapet i dette tilfellet være tomt, og i realiteten vil forpliktelser og ansvar for prosjektet ligge hos de to tilbyderne som bakenforliggende solidarisk ansvarlige selskapsdeltakere. I realiteten vil oppdragsgiver da ha to parter å måtte forholde seg til, at det blir én avtalepart anses under slike forutsetninger kun å utgjøre en formalitet uten videre realitet bak. Dersom en eller flere av de to solidariske selskapene/tilbyderne får økonomisk problemer eller går konkurs, står oppdragsgiver igjen med en medkontrahent som ikke kan oppfylle sine forpliktelser iht. avtalen.
- (34) Dersom man forutsetter at tilbud lovlig kunne innleveres av to tilbydere i fellesskap, og at tildeling av kontrakt lovlig kan tildeles de to i fellesskap, har oppdragsgiver en rett til å bestemme at det da skal etableres en bestemt foretaksform etter at kontrakt er inngått, slik at de skal kunne holde seg til kun en kontraktspart og/eller en leverandør, jf. forskriftens § 17-7 (1). Slik Arbeidsfellesskapets tilbud er utformet i det foreliggende tilfellet er imidlertid oppdragsgiver fratatt sin rett etter § 17-7 (1) til å velge om de vil ha etablert et selskap, og eventuelt hvilke foretaksform som ønskes etablert. Oppdragsgiver har også rett til å kreve at foretaket skal oppfylle de gjeldende kvalifikasjonskriteriene for tilbydere, jf. Dragsten/Lindalens kommentarutgave bind I side 842. Arbeidsfellesskapets anførsler tilknyttet forskriftens § 17-9/17-9 (2) forutsetter at oppdragsgiver mister, eller ikke har i behold, noen av sine retter etter § 17-7 (1), og innklagede hevder at bestemmelsene ikke kan tolkes på en slik måte. Etter innklagedes oppfatning er det derfor ikke nok at de to tilbyderne eventuelt oppfyller kvalifikasjonskravene, da forskriftens § 17-8/17-9 (2) ikke kan medføre at innklagedes rettigheter etter § 17-7 (1) elimineres, som i den foreliggende situasjon. Oppdragsgiver er heller ikke henvist til kun å kreve at tilbyderne skal være solidarisk ansvarlige, eller å inngå kontrakt med alle tilbyderne.

Avvisning på grunn av manglende oppfyllelse av kvalifikasjonskrav

- (35) I alle tilfeller oppfyller ikke tilbyderne kvalifikasjonskravene i konkurransegrunnlaget, verken samlet eller hver for seg, og er også på dette grunnlag rettmessig avvist i henhold til forskriften § 20-12. Ved henvisning til *"relevante generalentreprise prosjekter"* må både referanseentreprisens størrelse og kompleksitet være relevante i

forhold til det aktuelle prosjektet som skal gjennomføres. Generalentreprise og totalentreprise er vurdert, da totalentreprise er en generalentreprise tillagt prosjekteringsansvar, mens hovedentrepriser er vurdert til ikke å være tilsvarende generalentreprise. Underentrepriser er ikke likestilt med generalentreprise på grunn av ansvarsområdene. næringsHUS AS har kun oppgitt 2 relevante prosjekter, mens Byggmester Markhus AS har ingen.

- (36) Byggmester Markhus AS har en rekke generalentrepriser, men dette er små kontrakter hvor de tre største er på henholdsvis kroner 5,1 millioner, 4,7 millioner, og 3,7 millioner, som ikke anses som relevante for den aktuelle generalentreprisen på over kr 50 millioner. Byggmester Markhus AS oppfyller dermed ikke kvalifikasjonskriteriene. Vedrørende Byggmester Markhus AS sin underentreprise på 27 millioner blandes to ulike kvalifikasjonskrav sammen og dokumentasjonskravene for disse, da entrepriseform og omfang av leveranse hører under *"god erfaring fra tilsvarende oppdrag/prosjekt"*, mens CV for prosjektleder hører under *"god gjennomføringsevne"*, og kan ikke påberopes som dokumentasjonskrav under erfaring.
- (37) næringsHUS AS har oppgitt to relevante generalentrepriser, Årstad barnehage og hovedprosjektet for Vesta Eiendom AS, men kravet var minimum tre stk. Det er videre oppgitt to andre referanseprosjekt, Carl Conowsgate 34 og Pilotprosjekt for Vesta Eiendom, men for disse er ikke entrepriseformen spesifisert, og disse er av et adskillig lavere størrelsesnivå enn den aktuelle generalentreprisen, henholdsvis 12 og 12,5 millioner. Formelt anses derfor heller ikke næringsHUS AS å oppfylle kvalifikasjonskravene. Oppdragsgiver må kunne legge til grunn at årsaken til at dette ikke oppgis er at tilbyder ikke har slike. Det er tilbyder som har oppfordring, plikt, og risikoen for, å dokumentere oppfyllelsen av kvalifikasjonskravene. Henvisningen til Even Berges og Lars Christensens evt. roller som grunnlag for å hevde at innklagede hadde tilstrekkelig kunnskap til å plassere prosjektet i en slik kategori synes oppkonstruert, og det opplyses at vedkommende ikke har hatt befatning med tilbudet, og har en perifer rolle. Oppdragsgiver har heller ikke plikt til å foreta egenundersøkelser på hjemmesidene til tilbyderne. Pilotprosjektet for Vesta Eiendom på kr. 12 millioner er uansett for lavt. Kravet etter konkurransegrunnlaget med hensyn til dokumentasjon er omfang av leveranse i beløp, ikke per måned. Under slike omstendigheter kan heller ikke det ansvarlige selskapet som beskrevet i tilbudet anses å oppfylle kvalifikasjonskriteriene via tilbyderens kvalifikasjoner.
- (38) Når Arbeidsfellesskapet i klagen ber innklagede om å klargjøre sitt syn på om tilbudene oppfyller kvalifikasjonskriteriene, og tar forbehold om å utvide sin argumentasjon til også å gjelde den materielle vurderingen på bakgrunn av innklagedes svar, kan det ikke anføres at det er for sent å anføre dette som avvisningsgrunner. At de to første avvisningsgrunnene anses for å foreligge, som er nok til avvisning, kan ikke stenge for at også andre avvisningsgrunnlag kan foreligge. Innklagede kan heller ikke se hvorfor klagenemnda skal ta stilling til om det foreligger plikt til å avvise, dersom de kommer til at innklagede har rett til å avvise.

Avvisning på grunn av uklarhet om hvordan tilbudet skal bedømmes

- (39) I forhold til næringsHUS AS er det på grunn av de to ovennevnte uspesifiserte entrepriseformer uklart hvordan tilbudet skal bedømmes jf, forskriftens § 20-13 (1) bokstav f. Det bestrides at bestemmelsen kun kan anses for å rette seg mot bedømmelsen som skal foretas ved mottak, da også uklarheter som medfører tvil om

tilbudet kan vurderes mot de øvrige tilbudene, i form av tvil om kvalifikasjonskravene, også må omfattes. Det vises til at det i veilederens side 165 er tilstrekkelig at uklarheten kan medføre tvil og at det skal lite til før dette er oppfylt, samt at regelen er en naturlig konsekvens av forhandlingsforbudet og at leverandøren har risikoen for å utforme tilbudet korrekt. Tilbudet kan uansett avvises etter forskriftens § 20-13 (2), i henhold til § 21-1 (2), da eventuell avklaring skal unnlates dersom uklarhetene tilsier avvisning etter § 20-13.

Klagenemndas vurdering:

- (40) Arbeidsfellesskapet har deltatt i konkurransen, og har saklig klageinteresse, jf. forskrift om Klagenemnd for offentlige anskaffelser § 6. Klagen er også rettidig. Anskaffelsen gjelder anskaffelse av generalentreprise for *"Haukelandsveien 28, Armauer Hansens Hus – teknisk infrastruktur med mer"* som er en bygge- og anleggsanskaffelse. I tillegg til lov om offentlige anskaffelser følger anskaffelsen etter sin opplyste art og verdi forskrift om offentlige anskaffelser av 7. april 2006 nr 402 del I og III, jf. forskriftens §§ 2-1 og 2-2.
- (41) Innklagede har anført flere grunnlag for at Arbeidsfellesskapet ikke oppfyller kvalifikasjonskravene. Det følger av forskriftens § 20-12 (1) bokstav a at *"Oppdragsgiver skal avvise leverandører som [...] ikke oppfyller krav som er satt til leverandørenes deltakelse i konkurransen, med forbehold av § 21-3 (tilleggsfrist for ettersending av dokumenter)."* Det følger videre av bokstav a og b at oppdragsgiver også skal avvise leverandører som har unnlatt å levere skatteattest og egenerklæring, også med forbehold av § 21-3.
- (42) Det første spørsmålet er om Arbeidsfellesskapet rettmessig kunne avvises fordi det ansvarlige selskapet ikke var stiftet ved tilbudsinnleveringen.
- (43) Av konkurransegrunnlagets punkt 1.5 *"Avtale"* fremgikk det at *"Det skal inngås kontrakt med 1 leverandør"*.
- (44) Det følger av forskriftens § 17-7 (1) at
"Tilbud og forespørsler om å delta i konkurransen, kan innleveres av grupper av leverandører. Det kan kun stilles krav om at leverandørgrupper etablerer en bestemt foretaksform etter at kontrakt er tildelt, og bare i den utstrekning dette er nødvendig for å sikre en tilfredsstillende oppfyllelse av kontrakten."
- (45) Bestemmelsen er et resultat av Direktiv 2004/18/EC hvor det fremgår følgende i artikkel 4:

"Economic operators"

1. Candidates or tenderers who, under the law of the Member State in which they are established, are entitled to provide the relevant service, shall not be rejected solely on the ground that, under the law of the Member State in which the contract is awarded, they would be required to be either natural or legal persons.

However, in the case of public service and public works contracts as well as public supply contracts covering in addition services and/or siting and installation operations, legal persons may be required to indicate in the tender or the request to participate, the

names and relevant professional qualifications of the staff to be responsible for the performance of the contract in question.

2. Groups of economic operators may submit tenders or put themselves forward as candidates. In order to submit a tender or a request to participate, these groups may not be required by the contracting authorities to assume a specific legal form; however, the group selected may be required to do so when it has been awarded the contract, to the extent that this change is necessary for the satisfactory performance of the contract.”

- (46) Både forskriften og direktivet regulerer altså eksplisitt situasjonen i det foreliggende tilfellet, hvor tilbyderne har levert tilbud i fellesskap og vil stifte et foretak etter kontraktstildeling. Etter bestemmelsene har oppdragsgiver kun en begrenset rett til å kreve at leverandørgrupper etablerer en bestemt foretaksform i et slikt tilfelle. Det kan kun stilles krav om at foretaksformen etableres etter at kontrakt er tildelt, og kun *”i den utstrekning dette er nødvendig for å sikre en tilfredsstillende oppfyllelse av kontrakten.”*
- (47) Kontraktskravet i konkurransegrunnlaget må ikke nødvendigvis forstås på den måten at det er i strid med forskriftens § 17-7 (1). Det er på denne bakgrunn nærliggende å tolke kontraktskravet i samsvar med forskriften § 17-7 (1). Dette må gjelde selv om det ikke er oppstilt et krav til en helt bestemt selskapsform – bestemmelsen kan neppe være til hinder for at en oppdragsgiver åpner for at flere selskapsformer tilfredsstiller kravet. I det foreliggende tilfellet ville Arbeidsfellesskapets tilbud innebære at innklagede faktisk inngikk kontrakt med en leverandør, selv om det var Arbeidsfellesskapet som innleverte tilbud i konkurransen. Klagenemnda kan ikke se at det forhold at regnskapsfunksjonen skulle tillegges næringsHUS AS skulle kunne endre på dette. På bakgrunn av forskriftens § 17-7 (1) kan ikke klagenemnda se at tilbudet til Arbeidsfellesskapet er i strid med konkurransegrunnlaget eller forskriften. Klagenemnda bemerker for øvrig at innklagedes forståelse av kontraktskravet er i direkte motstrid med forskriftens § 17-7, og selv om kontraktskravet måtte forstås på denne måten ville det derfor neppe kunne gitt grunnlag for avvisning av klagers tilbud. Klagenemnda kan for øvrig heller ikke se at det er holdepunkter for at innklagedes rettigheter i det foreliggende tilfellet blir begrenset dersom kontrakten inngås med det ansvarlige selskapet. Dersom dette ville bli tilfellet må det også antas at innklagede ville kunne avlyst konkurransen på dette grunnlaget.
- (48) Arbeidsfellesskapet har i det foreliggende tilfellet dokumentert oppfyllelse av kvalifikasjonskravene med dokumentasjon fra Arbeidsfellesskapet. Av forskriftens § 17-8 (3) og § 17-9 (3) følger det at for dokumentasjon av henholdsvis leverandørens finansielle og økonomiske stilling, og tekniske og faglige spesifikasjoner, *”kan en gruppe av leverandører som vist til i § 17-7 (krav til leverandørens organisering), støtte seg på kapasiteten til deltakere i gruppen eller til andre foretak.”* Etter forskriften kunne dermed Arbeidsfellesskapet vise til deres kvalifikasjoner for å dokumentere det ansvarlige selskapets kvalifikasjoner.
- (49) Klagenemnda finner dermed at Arbeidsfellesskapet ikke kunne avvises på bakgrunn av at det ansvarlige selskapet ikke var stiftet ved tilbudsinnleveringen.
- (50) Det neste spørsmålet er om Arbeidsfellesskapet er rettmessig avvist som følge av at Arbeidsfellesskapet *”ikke oppfyller krav som er satt til leverandørenes deltakelse i konkurransen, med forbehold av § 21-3 (tilleggsfrist for ettersending av dokumenter)”*, jf. forskriftens § 20-12 (1) a. Klagenemnda bemerker at manglende oppfyllelse av

kvalifikasjonskriteriene når som helst kan påberopes som grunnlag for avvisning, og at anførselen om at Arbeidsfellesskapet verken samlet eller hver for seg oppfyller kravet om *"God erfaring fra tilsvarende oppdrag/prosjekt"* dermed ikke er for sent fremsatt.

- (51) Ved vurderingen av om tilbyderne oppfyller kvalifikasjonskravene utøver oppdragsgiver et innkjøpsfaglig skjønn som i begrenset grad kan overprøves rettslig. Klagenemnda kan dermed bare prøve om vurderingen er basert på riktig faktisk grunnlag, om den er usaklig eller uforsvarlig, eller om den er i strid med de grunnleggende prinsippene i lovens § 5.
- (52) Det fremgikk av konkurransegrunnlagets 3.1 under punkt 4 *"tekniske og faglige kvalifikasjoner"* at det var krav om *"God erfaring fra tilsvarende oppdrag/prosjekt"*, som skulle dokumenteres med *"Oversikt over minimum 3 relevante generalentreprise prosjekter [...]"*. Det er ikke omtvistet at næringsHUS AS har vist til 2 relevante prosjekter, herunder Årstad barnehage og hovedprosjektet *"Det levende hus"* for Vesta Eiendom AS.
- (53) Innklagede har opplyst at kun generalentreprise og totalentreprise er vurdert som relevant, og at underentreprise ikke er likestilt med generalentreprise på bakgrunn av ulikt ansvarsområde. Innklagede har derfor ikke vektlagt Byggmester Markhus' underentreprise for Montasjecompagniet AS til 27 millioner. Innklagede har heller ikke vektlagt næringsHUS AS' prosjekt *"Det levende hus pilot"* for Vesta Eiendom AS, da det ikke var opplyst i tilbudet hvilken entrepriseform prosjektet hadde. I tillegg ble prosjektets pris på 12,5 millioner ansett som vesentlig lavere i samlet verdi enn det aktuelle oppdraget, som var på over 50 millioner, og innklagede har ikke vektlagt kostnad per måned. Innklagede la til grunn at manglende opplysning om generalentrepriser skyldes at tilbyder ikke har slike referanser. Innklagede har videre ikke vektlagt CV'er til tilbudt personell under kravet om *"god erfaring fra tilsvarende oppdrag"*, da dette dokumentasjonskravet hører under kravet om *"god gjennomføringsevne"*.
- (54) Klagenemnda bemerker at dokumentasjonskravet for oppfyllelsen av kvalifikasjonskravet var *"minimum 3 relevante generalentreprise prosjekter"*. Selv om kvalifikasjonskravet ikke nødvendigvis må forstås på den måten at tilbydere som ikke har tre relevante generalentrepriseprosjekter vil måtte avvises, må det ha vært forutberegnelig for tilbyderne at et slikt krav ble lagt til grunn. Klagenemnda kan i det foreliggende tilfellet ikke se at innklagedes vurderinger av Arbeidsfellesskapets referanseprosjekt, herunder også underentreprisen for Montasjecompagniet AS eller pilotprosjektet for Vesta Eiendom AS, har vært usaklig eller uforsvarlig, eller på annen måte i strid med de grunnleggende prinsippene i lovens § 5.
- (55) Spørsmålet blir imidlertid om innklagede hadde plikt til å etterspørre informasjon etter forskriftens § 21-3, jf. forskriftens § 20-12 (1) bokstav a.
- (56) Det følger av forskriftens § 21-3 at

"Dersom en eller flere leverandører ikke har levert HMS-egenerklæring, skatteattest eller offentlig tilgjengelig dokumentasjon på at krav til leverandøren er oppfylt, kan oppdragsgiver fastsette en kort tilleggsfrist for ettersending av disse dokumentene. Tilleggsfristen skal gjelde tilsvarende overfor alle deltakerne i konkurransen, og oppdragsgiver skal ikke vurdere de innkomne tilbud før tilleggsfristen er utløpt."

- (57) Bestemmelsen gir dermed en rett for oppdragsgiver til å be om opplysninger, men pålegger ingen plikt for oppdragsgiver til å etterspørre slik dokumentasjon. Tilbyderne har risikoen for at tilbudene inneholder den dokumentasjon som er etterspurt, og klagenemnda kan ikke se at det er forhold som tilsier at innklagede hadde en plikt til å innhente informasjon i det foreliggende tilfellet. Som innklagede bemerker må en oppdragsgiver normalt kunne legge til grunn at tilbydere på tilbudstidspunktet har søkt å dokumentere oppfyllelsen av kvalifikasjonskravene på best mulig måte. Klagenemnda finner på denne bakgrunn at innklagede ikke hadde plikt til å sette en rimelig frist for innhenting av offentlig tilgjengelig informasjon etter forskriftens § 21-3, jf. forskriftens § 20-12 (1) bokstav a. Klagenemnda kan for øvrig heller ikke se at innklagede i det foreliggende tilfellet skulle ha en plikt til å innhente informasjon etter forskriftens § 21-4. EU-domstolens uttalelser i sak T-63/06 kan heller ikke tas til inntekt for at det i foreliggende tilfelle forelå en plikt til å innhente slik informasjon.
- (58) Klagenemnda er etter dette kommet til at Arbeidsfellesskapet er rettmessig avvist, jf. forskriftens § 20-12 (1) bokstav a.

Konklusjon:

Universitetet i Bergen har ikke brutt regelverket for offentlige anskaffelser ved å avvise Arbeidsfellesskapet.

Bergen, 20. juni 2011

For Klagenemnda for offentlige anskaffelser,

Andreas Wahl